

ADVIES Nr. 1.863

Zitting van dinsdag 16 juli 2013

Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van artikel 8bis van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders – Invoering van een beperking van de onderwerping inzake gelegenhedsarbeid in de champignonteelt

x x x

2.638-1

ADVIES Nr. 1.863

Onderwerp: Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van artikel 8bis van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders – Invoering van een beperking van de onderwerping inzake gelegenheidsarbeid in de champignonteelt

Mevrouw L. Onkelinx, vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, heeft bij brief van 27 juni 2013 het advies van de Nationale Arbeidsraad ingewonnen over een ontwerp van koninklijk besluit over het genoemde onderwerp.

Dat ontwerp van koninklijk besluit geeft gevolg aan een verzoek van de tuinbouwsector, dat werd goedgekeurd door de kabinetten Werk, Sociale Zaken en Bestrijding van de Sociale Fraude.

Er wordt aan herinnerd dat gelegenheidswerknemers in de tuinbouwsector in principe maximaal 65 dagen per kalenderjaar tewerkgesteld mogen worden bij een of meer werkgevers. In die beperking van de onderwerping is voorzien door artikel 8, § 1, eerste lid van het voornoemde koninklijk besluit van 28 november 1969.

Het voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit bepaalt dat die beperking van de onderwerping onder bepaalde voorwaarden kan worden verlengd met 35 extra dagen per handarbeider en per kalenderjaar in de champignonenteelt, zoals dat ook het geval is voor de werknemers in de witlofenteelt. De handarbeiders die als uitzendkracht in de champignonenteelt werken, zijn van die maatregel uitgesloten.

Het koninklijk besluit zou uitwerking hebben met ingang van 1 januari 2013 en buiten werking treden op 31 december 2014.

Op verslag van het Bureau heeft de Raad op 16 juli 2013 het volgende eenparige advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. DRAAGWIJDTE VAN DE ADVIESAANVRAAG

Mevrouw L. Onkelinx, vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, heeft bij brief van 27 juni 2013 het advies van de Nationale Arbeidsraad ingewonnen over een ontwerp van koninklijk besluit over het genoemde onderwerp.

Dat ontwerp van koninklijk besluit geeft gevolg aan een verzoek van de tuinbouwsector, dat werd goedgekeurd door de kabinetten Werk, Sociale Zaken en Bestrijding van de Sociale Fraude. Dat verzoek is gebaseerd op een akkoord dat de sociale partners in de paritaire comités nr. 144 voor de landbouw en nr. 145 voor het tuinbouwbedrijf hebben gesloten. De sociale partners van die paritaire comités hebben aan de Raad ook een informatienota bezorgd waarin de huidige situatie van de champignonenteelt en de problemen waarmee de sector op dit ogenblik wordt geconfronteerd, worden beschreven.

Naar aanleiding van de adviesaanvraag die de minister aan de Nationale Arbeidsraad heeft gestuurd, hebben de paritaire comités nr. 144 en nr. 145 op 9 juli 2013 een eenparig advies uitgebracht waarin ze zich uitspreken over de inhoud van het ontwerp van koninklijk besluit als zodanig.

Er wordt aan herinnerd dat gelegenhedswerknemers in de tuinbouwsector in principe maximaal 65 dagen per kalenderjaar tewerkgesteld mogen worden bij een of meer werkgevers. In die beperking van de onderwerping is voorzien door artikel 8, § 1, eerste lid van het voornoemde koninklijk besluit van 28 november 1969.

Het voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit bepaalt dat die beperking van de onderwerping onder bepaalde voorwaarden kan worden verlengd met 35 extra dagen per handarbeider en per kalenderjaar in de champignonteelt, zoals dat ook het geval is voor de werknemers in de witlofteelt. De handarbeiders die als uitzendkracht in de champignonteelt werken, zijn van die maatregel uitgesloten.

Het koninklijk besluit zou uitwerking hebben met ingang van 1 januari 2013 en buiten werking treden op 31 december 2014.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

A. 1. De Raad heeft kennisgenomen van het hem voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit.

Hij merkt op dat het ontwerp van besluit gevolg geeft aan een verzoek van het paritair comité nr. 145 voor het tuinbouwbedrijf en aan een onderzoek dat het genoemde paritaire comité heeft gewijd aan de situatie in de sector van de champignonteelt.

Uit dat onderzoek blijkt dat het moeilijk is in de sector een beroep te doen op reguliere arbeid, gezien de enorme variaties in het werkvolume, de daling van het aantal bedrijven en de vermindering van het tewerkstellingsvolume in de sector. Ook blijkt dat in de sector arbeidsintensief gewerkt wordt, vooral door laaggeschoolde werknemers, en dat het wenselijk is een toekomstperspectief te geven aan bedrijven die bereid zijn een aantal engagementen te onderschrijven en op die manier nog overblijvende tewerkstelling te kunnen behouden.

Naar aanleiding van de adviesaanvraag die de minister aan de Nationale Arbeidsraad heeft gestuurd, hebben de paritaire comités nr. 144 en nr. 145 op 9 juli 2013 een eenparig advies uitgebracht waarin ze zich uitspreken over de inhoud van het ontwerp van koninklijk besluit als zodanig.

Hij merkt evenwel op dat het ontwerp van besluit op een punt het verzoek van de sector niet goed weergeeft alhoewel daarover een akkoord bestaat met de kabinetten Werk, Sociale Zaken en Bestrijding van de Sociale Fraude. Het toekomstplan voor de champignonteelt geeft aan de werkgevers van de sector ook de mogelijkheid om de seizoenregeling gedurende het ganse jaar toe te passen onder dezelfde voorwaarden als de verhoging van de 65 dagen naar 100 dagen.

In de lijn van dat advies van de paritaire comités nr. 144 en nr. 145 kan de Raad met het ontwerp van koninklijk besluit instemmen, met inachtneming van drie opmerkingen.

2. a. De Raad constateert dat het voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit bepaalt dat die beperking van de onderwerping onder bepaalde voorwaarden kan worden verlengd met 35 extra dagen per handarbeider en per kalenderjaar in de champignonteelt, zoals dat ook het geval is voor de werknemers in de witlofteelt. De handarbeiders die als uitzendkracht in de champignonteelt werken, zijn van die maatregel uitgesloten.

Een van de voorwaarden waaraan volgens artikel 1, 2°, c) van het ontwerp van koninklijk besluit moet worden voldaan om een extra beperking van de onderwerping te genieten, is dat de betrokken werkgever ieder jaar een tewerkstellingsvolume moet aantonen dat minstens gelijk is aan het gemiddelde van de vier DMFA-aangiften bij de RSZ voor het kalenderjaar 2011.

Hij merkt ook op dat artikel 1, 2°, d), derde en vierde lid van het ontwerp van koninklijk besluit de mogelijkheid invoert om van de naleving van de tewerkstellingsnorm af te wijken indien de betrokken werkgever overmacht inroept.

In de lijn van het genoemde advies van de paritaire comités nr. 144 en nr. 145 vraagt de Raad dat die twee alinea's worden geschrapt.

- b. De Raad wijst er bovendien op dat volgens het advies van het Paritair Comité van 9 juli 2013 ter invoering van een uitzonderingsmaatregel, aan de werkgevers de mogelijkheid wordt gegeven om af te wijken van de bestaande beperking en aldus de seizoenregeling toe te passen gedurende het ganse jaar en dit mits de onderneming voldoet aan dezelfde voorwaarden als voor de verhoging van de 65 dagen naar 100 dagen, nl. het engagement van de correcte toepassing van de sociale wetgeving én het behoud van het tewerkstellingsvolume van reguliere arbeid op het niveau van het jaar 2011 (2 voorwaarden en 2 regels inzake procedure (procedure voor bedrijven met een syndicale vertegenwoordiging en de algemene aanvraagprocedure via paritair comité)).

Voor bedrijven die niet aan deze voorwaarden voldoen, blijft de regeling van 65 dagen behouden. De in het eenparige advies nr. 1.774 van 13 juli 2011 opgenomen beperking van de seizoenregeling tot 156 dagen per jaar blijft de algemene regel en is aldus van toepassing op de bedrijven die niet voldoen aan de hierboven vermelde voorwaarden. De mogelijkheid om de seizoenregeling gedurende het ganze jaar te kunnen toepassen, moet ook in het ontwerp van besluit worden opgenomen als uitzonderingsmaatregel voor de bedrijven die wel voldoen aan de voormelde voorwaarden, zoals dat in het toekomstplan voor de champignonteelt voorzien is.

- c. De Raad verbindt er zich ten slotte toe om de afwijkende socialezekerheidsregeling in oktober 2014 grondig te evalueren vooraleer eventueel een nieuw verzoek om verlenging van die regeling na 31 december 2014 wordt ingediend. Daartoe vraagt hij in artikel 1, d) toe te voegen dat het jaarlijkse evaluatieverslag van de bevoegde paritaire comités door de Minister van Werk wordt overgemaakt aan de Nationale Arbeidsraad.
- B. De Raad herinnert verder aan het eenparige advies nr. 1.830 dat hij op 18 december 2012 heeft uitgebracht over de afwijkende socialezekerheidsregeling voor de sector van de witlofteelt. In dat advies ging hij akkoord met de verlenging, tot 31 december 2013, van een soortgelijke regeling als die waarin het voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit voorziet, daar de laatste verlenging was afgelopen op 31 december 2011. Hij merkt op dat het ontwerp van besluit voor de witlofteelt nog niet is goedgekeurd.

Hij is dienaangaande ongerust over het feit dat het ontwerp van koninklijk besluit waarover hij destijds om advies werd verzocht, niet is gepubliceerd, wat rechtsonzekerheid heeft gecreëerd zowel voor de werknemers als voor de werkgevers van de sector, en dit sedert 1 januari 2012.

De Raad dringt er dan ook op aan dat de nodige maatregelen worden genomen om een einde te maken aan die rechtsonzekerheid.
